

Oponentský posudek na diplomovou práci Karla Fryše „Klínové boudy /Proměny života na enklávě Klínových bud od počátku osídlení po současnost/“

/Praha 2007, EÚ FF, Diplomová práce, 150 stran, Přílohy/

Předmětem diplomové práce Karla Fryše je historie osídlení a života obyvatel Klínových bud, hřebenových partií Krkonoš, odlehlé oblasti, skýtající svým obyvatelům jen omezené možnosti obživy. Už podle názvu práce je zřejmé, že téma je vymezeno poněkud velkoryse a nebude snadné jej naplnit.

Zvolená problematika je autorem zpracována jednak na základě studia literatury a periodik, archívních pramenů /historických map a kreseb terénu/ a rovněž na základě opakovaného terénního výzkumu, uskutečněného ve vytypované oblasti v několika posledních letech. Autor vcelku oprávněně poukazuje na obtíže spojené se získáváním informací v terénu /sezónní nebo víkendové obývání většiny bud, neznalost a z ní vyplývající neschopnost současných obyvatel poskytnout žádané informace, nechuť dovolit autorovi fotografování a zaměření objektů/. Po překonání počátečních potíží se autorovi podařilo objekty prohlédnout a provést alespoň rámcovou dokumentaci. Rovněž shromažďování informací o starých horských stezkách a jejich ověřování v terénu nebylo snadné.

Diplomová práce Karla Fryše je rozčleněna do šesti částí. Práce je uvedena /6-11/ motivací autora k volbě tématu, dále obsahuje zaměření práce, členění práce a metody vedoucí k její realizaci /terénním výzkum/.

Druhá kapitola označená „Popis lokality“ /12-18/, charakterizuje zkoumanou lokalitu – Klínové boudy, přibližuje dvě luční enklávy a vyslovuje tři teorie o původu názvu Klínových bud.

Třetí kapitola nazvaná „Přehled vývoje oblasti z pohledu politických a hospodářských změn“ /19-60/ podává historický přehled osídlení a způsobů obživy obyvatel regionu Krkonoš a Podkrkonoší /počátky osídlení, zemské stezky, osídlování německým etnikem, báňská činnost, těžba dřeva, budní hospodářství, nástup turistiky, rekreace ROH aj./. V této části práce postrádám ucelenější informace o německém etniku, které zde tvořilo většinu obyvatelstva. Rovněž politické, ekonomické a etnické poměry první poloviny 20. století jsou autorem zpracovány torzovitě.

Čtvrtá kapitola „Proměny enklávy Klínových bud pod vlivem politických a hospodářských změn“ /61-75/ soustřeďuje pozornost výhradně na Klínové boudy. Vyslovuje názor, že vznik, existenci a změny funkcí Klínových bud vyvolala v život, v průběhu historického vývoje, řada faktorů – např. existence Slezské stezky, důlní činnost a s ní spojená masivní těžba dřeva, budní hospodářství, turistika aj./.

Pátá kapitola „Způsoby obživy“ /76-94/ uvádí možné způsoby obživy horalů, jejich kombinace a proměny ve zdrojích obživy v lokalitě Klínových bud v průběhu historického vývoje. Zvláštní zřetel klade autor na budní hospodaření, které charakterizuje jako specifický způsob života a obživy, vzniklý ve vrcholových partiích Krkonoš a spjatý s horským stavením – boudou /pastevectví, senaření.../.

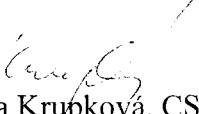
V poslední kapitole nazvané „Horská bouda – její podoba a proměna“ /95-131/ autor zkoumá boudy a to z hlediska architektonického, konstrukčního, materiálového, dispozičního i užitkového. Zjišťuje, jak se změny ve způsobu obživy odrážely ve vnitřní dispozici domu a proměně funkcí jednotlivých prostor. Charakterizuje typ domu, jednotlivé prostory a jejich

uspořádání i funkční využití. Náležitou pozornost věnuje i pozemkům, které dům bezprostředně obklopují /vodoteče a jejich funkce/.

Ze sledu jednotlivých kapitol vyplývá, že autor nahlíží předmět svého zájmu zprvu z hlediska regionu, pak přistupuje k deskripci lokality samé a poté k vlastnímu předmětu zkoumání /Klínové boudy/. Čtenář ale může nabýt dojem, že se některé sledované jevy opakují. Práci by prospěla větší myšlenková sevřenost a větší propracovanost některých částí. Práce obsahuje řadu dobrých nápadů. Autor je kritický při přejímání informací, vytváří vlastní hypotézy, které na místě ověřuje /stezky/. Ocenění zaslouží i opakovaný terénní výzkum.

Diplomovou práci Karla Fryše doporučuji k obhajobě a navrhuji ocenit ji známkou „velmi dobře“.

V Praze dne 17.5. 2007

PhDr. Jaroslava Krupková, CSc.